

Sygn. akt: I C 532/15 upr.

## WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Remigiusz Drzewiecki
Protokolant:	stażysta Anna Jakubiszyn

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2015 r. na rozprawie w N.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. D. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 3.652,76 zł (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 20 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanej M. D. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 530,58 zł (pięćset trzydzieści złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu części poniesionych kosztów postępowania,

IV. wyrokowi w pkt I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

## UZASADNIENIE

**Strona powodowa (...) S.A. w W.** w pozwie wniesionym 20 lutego 2015 r. wniosła o zasądzenie od pozwanej M. D. kwoty 4.963,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwaną w dniu 18 czerwca 2012 r. umowę pożyczki nr (...). Z tytułu powyższej umowy pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 4.844 zł, z tego: 2.833,19 zł stanowi spłacony kapitał (kwota brutto pożyczki), 741,46 zł stanowią spłacone odsetki umowne, 1.269,35 zł stanowi spłacona opłata za obsługę pożyczki w domu. W związku ze zmniejszeniem rocznej stopy oprocentowania kwota należna do spłaty z tytułu odsetek została pomniejszona o 4,17 zł. Według stanu na dzień wniesienia pozwu, po uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez pozwaną wpłat do uregulowania całości zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) pozostaje kwota łączna w wysokości 4.963,46 zł, w skład której wchodzi: kapitał (kwota brutto pożyczki) pozostały do spłaty w wysokości 3.662,81 zł, kwota należnej opłaty za obsługę pożyczki w domu w wysokości 1.300,65 zł. Łączne zobowiązanie do spłaty z tytułu zawartej przez pozwaną umowy pożyczki na dzień wniesienia pozwu wyniosło 4.963,46

zł. W dniu 23 kwietnia 2014 r. strona powodowa przesłała pozwanej informację o upływie terminu, na jaki umowa pożyczki została zawarta i przekazaniu sprawy do Centrum Windykacji (...) S. A. Pismem z dnia 21 listopada 2014 roku strona powodowa wezwała pozwaną do dobrowolnej zapłaty należności dochodzonej niniejszym pozwem.

Dalej strona powodowa wskazała, że umowa pożyczki łącząca strony ma charakter kredytu konsumenckiego (ustawa o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 roku). W ramach łączącego strony stosunku prawnego, strona pozwana dokonała fakultatywnie wyboru dodatkowo płatnej usługi w postaci indywidualnej obsługi pożyczki w domu przez przedstawiciela powoda (odbior rat w domu pożyczkobiorcy). Tym samym spłata pożyczki na wniosek dłużnika uzyskała charakter długu odbiorczego. Strona powodowa oświadczyła też, że realizowała zgodnie z umową usługę obsługi pożyczki w domu. Wartość dodatkowej usługi skalkulowana została z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez powoda na realizację tej usługi (wynagrodzenie osób obsługujących spłatę pożyczki w domu, obciążenia publicznoprawne, koszty dojazdu do klienta, marża powoda).

**Pozwana mimo prawidłowego wezwania na rozprawę w dniu 10 czerwca 2015 r.** nie wdała się w spór i nie stawiała się na tę rozprawę

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Dnia 18 czerwca 2012 r. pozwana M. D. zawarła z (...) S.A. w W. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą otrzymała do wypłaty kwotę 5.000 zł. Ponadto zobowiązała się zwrócić stronie powodowej kwotę 800 zł tytułem ubezpieczenia, kwotę 522 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 174 zł tytułem dodatkowej opłaty przygotowawczej, odsetki w wysokości 19 % w stosunku rocznym, czyli kwotę 745,63 zł. Jednocześnie zadeklarowała chęć skorzystania z usługi obsługi pożyczki w domu i zgodziła się uiścić z tego tytułu kwotę 2.570 zł. Zgodnie z umową pożyczkodawca był zobowiązany wobec pożyczkobiorcy do odbioru spłaty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy.

Dowód: umowa pożyczki k. 5-7.

Pozwana M. D. spłaciła z tytułu powyższej umowy kwotę 4.844 zł. Strona powodowa zarachowała wpłatę dokonaną przez pozwaną w następujący sposób: 2.833,19 zł na kapitał pożyczki; 741,46 zł na odsetki umowne; 1.269,35 zł na spłaconą opłatę za obsługę pożyczki w domu. W związku ze zmniejszeniem rocznej stopy oprocentowania kwota należna do spłaty z tytułu odsetek została pomniejszona o 4,17 zł.

Dowód: fakt nie zaprzeczony przez pozwaną, informacja o stanie zadłużenia k. 10.

W dniu 23 kwietnia 2014 r. strona powodowa przesłała pozwanej informację o upływie terminu, na jaki umowa pożyczki została zawarta i przekazaniu sprawy do Centrum Windykacji (...) S. A.

Dowód: pismo z 23 kwietnia 2014 r. k. 8.

Pismem z dnia 21 listopada 2014 r. strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty należności z tytułu udzielonej pożyczki w kwocie 4.963,46 zł w terminie do 5 grudnia 2014 r. pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego.

Dowód: pismo z dnia 21 listopada 2014 r. k. 9.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, a które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy

oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W przedmiotowej sprawie strony zawarły umowy pożyczki z dnia 18 czerwca 2012 r. w której doprecyzowały wysokość pożyczki i sposób spłaty. Pozwana nie spłaciła w całości pożyczki w wyznaczonym terminie, więc stronie powodowej należy się jej zwrot.

Natomiast Sąd uznał, iż nie należy się stronie powodowej część kwoty z tytułu opłaty za skorzystanie z usługi obsługi pożyczki w domu. Koszt obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy jest kosztem związanym z wykonaniem umowy, a nie z jej zawarciem. Jest świadczeniem dodatkowym polegającym na tym, że pracownik pożyczkodawcy przychodzi w określonych datach do pożyczkobiorcy i odbiera od niego raty.

Zdaniem Sądu strona powodowa nie może żądać całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, w przypadku, gdy pożyczka nie jest spłacana. Strona powodowa w pozwie wskazała, iż wysokość opłaty za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkodawcy wynika z uwzględnienia kosztów ponoszonych przez stronę powodową na realizację tej obsługi. Tak więc, gdy pracownik strony powodowej nie stawia się u pozwanego, bowiem ten zaniechał spłaty, strona powodowa nie ponosi żadnych kosztów.

Żądanie opłaty za obsługę pożyczki w domu, w sytuacji, gdy taka obsługa nie ma miejsca, jest zdaniem Sądu sprzeczne z postanowieniami przepisów art. 385<sup>1</sup> k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385<sup>1</sup> § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385<sup>2</sup> k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Zdaniem Sądu skonstruowanie zapisu umowy w ten sposób, iż w przypadku niespłacania pożyczki przez pożyczkobiorcę i braku kosztów związanych z koniecznością obsługi pożyczki w domu, pożyczkodawca w dalszym ciągu jest uprawniony do żądania całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i nakłada obowiązek zapłaty przez konsumenta za świadczenie, którego nie otrzymał.

Ponadto, jeżeli opłata za obsługę pożyczki w domu miałyby być zupełnie oderwana od kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę, należałoby mieć na względzie, iż taki zapis zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2<sup>1</sup> k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Tym samym przedmiotowa opłata w oderwaniu od kosztów samej usługi, stawałaby się ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Tym samym stronie powodowej należało się wynagrodzenie jedynie za faktyczne wizyty w miejscu zamieszkania pozwanego.

Strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie wskazała jakichkolwiek dowodów na okoliczność liczby wizyt w domu pozwanej zgodnej z harmonogramem spłat.

Ustalając stan faktyczny, Sąd miał na względzie regulację przepisu art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (ciężar dowodu), a nadto przepisu art. 3 k.p.c., wedle którego strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Rzeczą Sądu nie jest zatem zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Wobec powyższego, Sąd przyjął jedyny pewny miernik liczby wizyt pracowników strony powodowej u pozwanej, mianowicie procentowy stosunek kwoty uiszczonego świadczenia do całości należnej kwoty. Należy mieć na względzie, iż pozwana była zobowiązana do zapłaty kwoty z tytułu pożyczki w wysokości 9.811,63 zł, a uiszczyła kwotę 4.844 zł, czyli 49 % należnej kwoty. Tym samym stronie powodowej należna była jedynie kwota 1.259,30 zł stanowiąca 49 % kwoty 2.570 zł będącej całością opłaty za obsługę pożyczki w domu. Tym samym od dochodzonego świadczenia, czyli kwoty 4.963,46 zł należało odjąć pozostałą jeszcze kwotę za obsługę pożyczki w domu w kwocie 1.310,70 zł, a która była nienależna. Kwota ta wynika z odjęcia od kwoty 2.570 zł kwoty należnej opłaty za obsługę pożyczki w domu tj. 1.259,30 zł. W rezultacie pozostała do zapłaty kwota 3.652,76 zł i taką kwotę Sąd zasądził na rzecz strony powodowej.

Orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się odsetek od dnia wytoczenia powództwa i od tej daty Sąd zasądził odsetki ustawowe.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił.

Ponieważ pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, ani nie stawiła się na rozprawie, Sąd zgodnie z przepisem art. 339 § 1 k.p.c. wydał wyrok zaoczny.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności uzasadnia z kolei przepis art. 333 § 1 punkt 3 k.p.c., który nakazuje, w przypadku wydania wyroku zaocznego, nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów w częściach odpowiadających częściom, w jakich każda ze stron utrzymała się ze swoim roszczeniem w niniejszym postępowaniu. Na rzecz strony powodowej zasądzone zostało roszczenie w wysokości 74 % tego, czego się domagała. Poniesione przez stronę powodową koszty to: koszt opłaty sądowej w kwocie 100 zł, koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 600 zł oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Łącznie koszty poniesione przez stronę powodową wyniosły 717 zł. 74 % z tej kwoty to 530,58 zł. Pozwana nie poniosła żadnych kosztów. Od pozwanej na rzecz strony powodowej zasądzono więc kwotę 530,58 zł tytułem części kosztów postępowania.